زنجیرەی گەنجانی ئیسلام 32

ئیسلام وەکوو خۆی

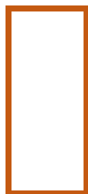
نوسینی: کاوە ئەسعەد

ktebxanay-tweshw

ئیسلام وەکوو خۆی

نوسینی: کاوە ئەسعەد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أمر بالجهاد في سبيله، ووعد عليه الأجر العظيم والنصر المبين، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له القائل في كتابه الكريم (وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نصْرُ الْمُؤْمِنِينَ)الروم:٤٧ وأشهد أن محمدا عبده ورسوله وخليله قائد المجاهدين وأصدق المناضلين وأنصح العباد أجمعين ﷺ وعلى آله الطيبين الطاهرين، وعلى أصحابه الكرام الذين باعوا أنفسهم لله وجاهدوا في سبيله حتى أظهر الله بهم الدين وأعز بهم المؤمنين، وأذل بهم الكافرين رضي الله عنهم وأكرم مثواهم وجعلنا من أتباعهم بإحسان إلى يوم الدين.

ئايا ئیسلام دینی ئاشتی و برایەتی و پێکەوە ژیانە ؟؟

پێش ئەوەی وەڵامی ئەم پرسیارە بدەینەوە بابزانین پێناسەی ئیسلام چۆن دەکرێت وەکوو ئەوەی زانایان لە کۆن وتازەدا پێناسەیان کردوە کە بەم شێوەیەی خوارەوەیە:

(الإسلام: هو الاستسلام لله بالتوحيد، والانقياد له بالطاعة، والبراءة من الشرك وأهله) .

واتا: پێناسەی ئیسلام تەسلیم بوونە بۆ الله بەتاك و تەنها، گوێڕایەڵی هەموو فەرمانەکانی، بەریی بوون لە شیرک و ئەهلەکەی .

لێرەدا بە ڕوونی پێمان دەڵێت بەریی بوون لە شیرك وموشریکین باسی برایەتی ناکات لەگەڵ هیچ کەس !!

لە وەڵامی پرسیارەکەشدا دەڵێین: بەڵێ ئیسلام دینی ئاشتی و برایەتی و ڕەحمەت و پێکەوە ژیانە، بەڵام بۆ کێ ؟؟؟

بێگومان ئەو ڕەحمەتە بۆ موسوڵمانانە لەناو خۆیاندا، بۆ خەڵکی غەیرە موسوڵمان ئەم ئاشتی وبرایەتیە نیە، بۆیە دەبێت ئەوە بزانین کە مانای ئەوە نیە لەگەڵ یهود و نصارا و ڕافیزە و یەزیدی و عەلمانی و مارکسی و بیروباوەڕەکانی دیکە پێکەوە بە ئاشتی وەکوو برا بژین و هیچ عیلاقەی کافربوون و کوفری ئەوانمان نەبێت و بە ئارەزووی خۆیان بیرو باوەڕیان بڵاوبکەنەوە لەناو دەوڵەتی ئیسلام .

لەوانەیە بڵێن ئەی ئەوە نیە الله تعالی لە قورئاندا دەفەرمێت:
(وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ) الانبياء ١٠٧.
بەڵێ ڕاستە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕەحمەتە بۆ هەموو جیهانیان بەڵام ئەو ڕەحمەتە بڕوابوونە بە (لا أله الا الله محمد رسول الله) هەر وەکوو ئیبنو جەریری طەبەری لە تەفسیرەکەیدا هێناویەتی بە قەولی ئیبنو عەبباس الله لە خۆی وباوکی ڕازی بێت.

کاتێك کە مرۆڤ تەسلیم بوو بە بەرنامەی الله و گوێڕایەڵی فرمانەکانی بوو وە هەروەها خۆی بەری کرد لە هەموو طاغوت و هەموو موشریکێك ئەوە گەورەترین ڕەحمەتی پێشکەش کراوە کە ئەویش ڕزگار بوونە لە دۆزەخ .

بەڵام ئەو کەسەی دینەکەی پێ دەگات و بڕوای پێ ناهێنێت ئەوە لەو ڕەحمەتە بێ بەش دەبێت لە دونیا و لە قیامەتیش لە دونیادا و لەناو خاکی ئیسلام و دەوڵەتی ئیسلام ڕێگە بە مانەوەی نادرێت یان

موسوڵمان دەبێت یان سەرانە (جزیە) دەدات، ئەگەر نا ئەوە کوشتاری دەکرێت و دەکوژرێت.

وە هەروەها سەرانەکەش(جزیە) بە شێوازێك لێی دەسێنرێت کە دەبێت هەست بە بچوکی وکەمی خۆی بکات هەر وەکوو الله تعالی دەفەرمووێت:

(قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ)التوبة ٢٩ .

واتا: کوشتاری ئەوانە بکەن کە ئیمان ناهێنن بە الله وبە ڕۆژی دوایی و ئەوەی الله و پێغەمبەرەکەی حەرامیان کردوە بە حەرامی نازانن و دینی حەق وڕاستی قبوڵ ناکەن ، لەوانەی کە ئەهلی کتابن (یەهود و نەصارا) هەتا ئەو کاتەی سەرانە(جزیة) دەدەن بەدەستانێك کە زۆر کەم و بچوك سەیر دەکرێن.

هەروەها ئەو سەرانەیەش (جزیە) تەنها بۆ کافرەکانی ئەهلی کیتابە (یەهود ونەصارا)، وە کافرەکانی دیکە تەنانەت جزیەشیان لێ وەرناگیرێ یان موسوڵمان دەبن یان دەکوژرێن.

کەواتە لێرەدا بەڕوونی دیارە ئەم ئاشتیەی کە کۆمەڵە کەسانێك باسی دەکەن و نانی پێوە دەخۆن تەنها لە نێوان موسوڵمانانە و ئەو ڕەحمەتە تەنها بۆ ئیمانداران‌ە نەك لەگەڵ کافران و بێباوەڕان.

بۆیە الله تعالی کە باسی برایەتی و ئاشتیمان بۆ دەکات تەنها باسی ئیمانداران دەکات هەروەکوو دەفەرمێت: (إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ) . الحجرات ١٠ واتا: ئیمانداران برای یەکترن ئاشتی بەرقەرار بکەن لەنێوان براکانتان .

بەڵام کە باس دێتە سەر کافران الله تعالی باسی ئاشتی ناکات لەگەڵیان بەڵکوو دەفەرمووێت:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ) . الممتحنه ١٣ واتا: ئەی ئەو کەسانە کە باوەڕ وئیمانتان هێناوە نەکەن دۆستایەتی بکەن لەگەڵ قەومێك یان کەسانێك کە الله تعالی لێیان توڕەیە وهیچ هیوایەکیان بە ڕۆژی دوایی نیە هەروەکوو چۆن کافرو بێ باوەڕەکان هیوایان بە مردوەکان نیە .

یان لێرەدا پێمان دەفەرموێت: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) المائده ٥١

واتا: ئەی ئەو کەسانەی کە باوەڕ وئیمانتان هێناوە جولەکە ونەصرانیەکان نەکەن بە دۆست وهاوەڵی خۆتان، ئەوان دۆست وهاوەڵی یەکترین، هەرکەسێك لە ئێوە دۆستایەتیان بکات ئەوە لەوانە، الله هیدایەتی قەومی زاڵم وستەمکار نادات .

وە هەروەها لەم ئایەتە زۆر بە ڕوونی جیاوازیەکە بەدەردەکەوێت کە الله تعالی دەفەرموێت: (مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّـهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) الفتح ٢٩.

واتا: موحەممەد (علیه الصلاة والسلام) ڕەوانە کراوو پەیامبەری الله یە، پێیان خۆش بێت، یان نا ئەو کەسانەش لەگەڵ ئەون و شوێنی ئەو کەوتوون لە بەرامبەر بێ باوەڕ وکافرەکاندا توندو بەهێزن، لە ناو خۆشیاندا میهرەبان و بە سۆزو دڵ نەرمن .

کەواتە لەگەڵ کافر وبێ باوەڕاندا هیچ ئاشتی و برایەتیەك نیە و دەبێت توندو بەعیززەت بین لەبەرامبەریاندا و پێکەوە ژیانمان نیە لەگەڵیان ئیللان بە مەرج نەبێت.

پاشان لە قورئان زیاد لە ٦٤جار باسی جیهاد و قیتال کراوە و باسی فەزڵ و گەورەیی جیهاد کراوە وە لە چەندین فەرموودەی پێغەمبەردا (علیه الصلاة والسلام) باس کراوە، باشە ئەم هەموو ئایەت و فەرمودەیەی قیتال و جیهادە بۆ کێیە ؟؟؟
لێرەدا چەند نموونەیەکتان بۆ باس دەکەین لە هەڵسوکەوتی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) لەگەڵ کافران و چۆنێتی مامەڵە کردن لەگەڵیان:

نموونەی یەکەم: هەڵسوکەوتی پێغەمبەرمان (علیه الصلاة والسلام) لەگەڵ کەسانی غەیرە موسوڵمان و ئەهلی کیتاب .

غەزوەی بەنی قەینوقاعی یەهودی چی بوو وە چۆن بوو؟

لە شاری مەدینەی پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) سێ هۆزی جولەکە هەبوون کە نیشتەجێ بون لەوێ، ئەو سێ هۆزەش بریتی بوون لە (هوزی بەنی قەینوقاع ، هۆزی بەنی نەظیر و هۆزی بەنی قورەیظە)

هۆکاری هاتن و نیشتەجێ بونی ئەم سێ هۆزە لە مەدینە بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە کە دەیانزانی پێغەمبەرێك لەوێ دەردەکەوێت و کاتی هاتنی نزیکبوەتەوە بەپێی دینی جولەکەش بیروباوەڕیان وابوو کە پێغەمبەران تەنها لە بەنی ئیسرائیل بێت بۆیە هەریەك لەم هۆزانەش بەهیوای ئەوە هاتبوون کە ئەو پێغەمبەرەی دێت لەوان بێت.

بەڵام کاتێك پێغەمبەری سەروەرمان (علیه الصلاة والسلام) هات وپێغەمبەرایەتی پێدرا وکۆچی کرد بۆ مەدینە هیچ کام لەم هۆزانە ئیمانیان پێ نەهێنا، لەکاتێکیشدا دەیانزانی کە ئەو کەسە پێغەمبەری الله یە بەڵام هەر ئیمانیان پێی نەهێنا بە بیانووی ئەوەی کە لە بەنی ئیسرائیل نیە !!!

بۆیە ئەم سێ هۆزە بە بەردەوامی دژایەتی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) و ئیماندارانیان دەکرد سەرەڕای ئەوەش کە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕێکەوتنی ئاشتی لەگەڵیان کردبوو.

بەنی قەینوقاع یەکێك بوو لەو سێ هۆزە کە ژمارەی پیاوەکانیان ٧٠٠ کەس دەبوون زیاتر کاری زەڕەنگەریان دەکرد وبازاڕی ئەوان یەکێك بوو لە بازاڕە گەورەکانی شاری مەدینە.

لە دوای جەنگی بەدر کە لە ساڵی ٢ی کۆچیدا ڕویدا پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) هەموویانی کۆکردەوە لە بازاڕەکەی خۆیان و باسی ئیسلامی بۆکردن،

بەڵام ئەوان هەروەکو پیشەی هەمیشەییان بەرهەڵستیان و تەحەددای پێغەمبەریان کرد (علیه الصلاة والسلام)، یەکێك لەوان هەڵسا وتی وانەزانیت چەند نەفەرێکی قورەیشت کوشتوە ئیتر دەتوانیت زاڵ بیت بەسەر ئێمەدا، ئەگەر شەڕمان لەگەڵ بکەیت هەمووتان دەکوژین، بەڵام پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) وەڵامی نەدایەوە .

تاوەکوو ئەوەی ڕۆژێکیان ئافرەتێکی موسوڵمان لە بازاڕەکەی ئەوان لەلای زەڕەنگەرێك خەریکی ئاڵتون کڕین بوو ،کۆمەڵێك گەنجی یەهودیش هاتن و شەڕیان پێ فرۆشت و ویستیان نیقابەکەی سەر دەموچاوی لابەرن، بەڵام ئەو بەرگری لە خۆی کرد ونەیهێشت ئەو کارە بکەن، بەڵام کابرای زەڕەنگەریش کە هەر یەکێك بوو لە یەهودە داخلەدڵەکان لەوکاتەدا هەڵسا کراسەکەی ئەو ئافرەتەی گرێدا بە شوێنێکەوە لە دوکانەکەی، کاتێك ئافرەتەکە ویستی بڕوات کراسەکە لەبەری دڕا و گیانی دەرکەوت، ئەو یەهودیانەی لەوێ بوون دەستیان کرد بە پێکەنین و گاڵتە کردن پێی، ئافرەتەکەش هاواری کرد وداوای یارمەتی کرد، لەو کاتەدا پیاوێکی موسوڵمان لەو بازاڕە بوو کاتێك گوێی لەو هاوارە بوو بەپەلە ڕایکرد و بەهانای ئافرەتەکەوە چوو

لەگەڵ خاوەن دوکانەکە کردی بە شەڕو دەستبەجێ کوشتی، یەهودیەکانی ئەو دەورو بەرەش کە ئەمەیان بینی دەستبەجێ پیاوە موسوڵمانەکەیان کوشت.

ئەم هەواڵە گەیشتەوە بە پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) و زۆر پێی ناخۆش ودڵگران بوو، هەربۆیە جەیشێکی بۆ کۆکردنەوە و چوون بۆ ڕووبەڕوبوونەوەیان کە قەڵاکایان لە باشوری شاری مەدینە بوو، پاشان دەوری قەڵاکەیان دا کە خۆیان تیا حەشار دابوو ، بۆ ماوەی ١٥ ڕۆژ سوپای موسوڵمانان لەوێ مانەوە، هەتا ئەو کاتەی (عبداللەی کوڕی ئوبەی کوڕی سەلول) هات سێ جار یەخەی پێغەمبەری گرت (علیه الصلاة والسلام) پێی وت نابێت بیانکوژیت ئەوانە هاوپەیمانی منن.

هەر بۆیە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕازی بوو کە نەیانکوژن بەڵام بەو مەرجەی دەبێت بڕۆن و لە شاری مەدینە نەمێنن و هیچ شتێکیش نابێت لەگەڵ خۆیان ببەن، ئەوە بوو دوابەدوای ئەوە چۆڵیانکرد و هەموو ماڵ و موڵك وحەیوان ئاڵتون وسەرووەتیان بەجێهێشت و بەرەو شام ڕۆیشتن.

(لە ڕیوایەتەکان واباس دەکرێت کە هەموویان لەو ڕێگایەدا تیاچون و لەناو چوون)

لێرەدا بۆمان ڕووندەبێتەوە عیززەتی ئیسلام بەوشێوەیە بوو کە لەبەر خاتری ئافرەتێکی موسوڵمان پیاوێك خۆیدا بەکوشت وە لەبەر کوشتنی پیاوێك پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) سوپایەکی گەورەی جوڵاندو خستنیە ئامادەباشیەوە.

ڕۆژگاری ئەمڕۆش بەهەزاران موسوڵمانی بێ تاوان دەکوژرێن وبە هەزاران ئافرەتی موسوڵمان هەتك دەکرێن کەس مێشی میوان نیە و سەرەڕای ئەوەش هەر باسی برایەتی و پێکەوە ژیان دەکرێت، ئای چی عیززەتێکمان لەدەستدا ئای خوێنی موسوڵمانان ئێستا چەند بێنرخ و هەرزانە.

سەیرێکی واقعی ئەمڕۆش بکەین دەبینین زۆربەی خەڵکی لەپێش هەمووشیانەوە پێشەواو بەناو مەلا و زاناکان وسەرکردەکان لە پێناو خۆشگوزەرانی وخۆشیەکی کەمی دونیا بەناوی برایەتی وپێکەوە ژیان و ئاشتیەوە ئامادەیە هەموو زەلیلیەك قبوڵ بکات وتەنازول لە زۆرترین پیرۆزیەکانی دینەکەی بکات .

ئایا هەڵگرانی بەرنامەی ئیسلام بەم شێوەیەی ئێستا زەلیلیان قبوڵ دەکرد؟؟ یان لەوپەڕی عیززەت وشکۆدا بوون ؟؟

بەڕاستی جوانت فەرمو خالیدی کوڕی وەلید (الله لێت ڕازی بێت) کە فەرمووت: (فلا نامت أعین الجبناء)، ترسنۆك و بێ غیرەتەکان خەویان لێ حەرام دەبێت.

نموونەی دووەم: سەرنجتان ڕادەکێشم بۆ یەکێکیتر لەو غەزوانەی لەسەردەمی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕویداوە و چۆنێتی مامەڵەکردنی تیایدا، ئەویش غەزوەی بەنی نەظیری یەهودی لە شاری مەدینەی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام).

بەنی نەظیر یەکێکی تر بوو لەو سێ هۆزە جولەکەیەی کە نیشتەجێی شاری مەدینە بوون ، ژمارەیان ١٥٠٠ کەس زیاتر دەبوون ، ئەم هۆزە بەهەمان شێوە ڕێکەوتننامە و پەیمانی ئاشتیان هەبوو لەگەڵ پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) کەوا جزیەی خۆیان بدەن وشەڕ لەگەڵ موسوڵمانان نەکەن.

بەڵام هەر وەکوو پیشەی هەمیشەیی یەهود کە پێی ناسراون ئەمانیش عەهد وپەیمانی خۆیان شکاند.

لە دوای ئەوەی لە جەنگی ئوحود پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) و موسوڵمانان شکستیان هێنا کە لەساڵی ٣ی کۆچی ڕویدا، یەهودەکانی شاری مەدینە ومونافیقەکان زۆر دڵخۆش بوون بەم شکستە و کەوتنە شەرفرۆشتن و تانەدان لە موسوڵمانان و بەتایبەتیش خودی پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) بەڵام موسوڵمانان هەر دانیان بەخۆیاندا گرتبوو و هیچ کاردانەوەیەکیان نەنواند.

تا ئەوە کاتەی ڕۆژێکیان پیاوێك بەناوی(عامری کوڕی طوفەیل کە موشریك بوو) هات بۆ لای پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) داوای خوێنی ئەو دوو نەفەری کرد کە (هاوەڵی بەڕێز عەمرِی کوڕی ئومەییەی ظەمری) کوشتنی لە ڕووداوی (بییری مەعونە)، پێغەمبەریش (علیه الصلاة والسلام) والسلام لەگەڵ هەندێك لە هاوەڵەکانی ڕۆیشتن بۆلای جولەکەکانی بەنی نەظیر بۆ داوای بەشێك لەو پارەیە، هەر وەکوو لە پەیماننامەکەدا ڕێکەوتبوون لەسەری ، ئەوانیش ڕازی بوون کەئەو بەشەی لەسەریانە بیدەن.

بەڵام ئەمان لەجیاتی ئەوەی ڕێز لە پەیماننامەکە بگرن وئەو بەشە پارەیەی لەسەریانە بیدەن ،چون پلانی کوشتنی پێغەمبەریان (علیه الصلاة والسلام) دارشت.

پلانەکەش بەمجۆرە بوو: بە پێغەمبەریان وت (علیه الصلاة والسلام) لێرە دانیشە وئێستا دەگەڕێینەوە بۆلات ،کە لەپاڵ دیواری ماڵی یەکێك لە جولەکەکان بوو ، پاشان لەناو خۆیان وتیان کێ لە ئێوە دەچێت لەسەربانەوە ئەم دەستارە بەردینە گەورەیە بەربداتەوە بۆ سەری موحەممەد و بیکات بە دوو لەتەوە ، کەسێکی خەبیثی ناویان بەناوی عەمرِی کوڕی جەحاش وتی من هەڵدەستم بەو کارە،

هەرچەندە سەلامی کوڕی مەشکەم کە یەکێك بوو لە سەرکردە جولەکەکان پێی وتن پەشیمان ببنەوە و کاری وامەکەن ، ئەو(مەبەست پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) بە وەحی هەموو شتێکی پێ دەوترێت و کەشف دەبن (سبحان الله هیچ گومانیان نەبو کە پێغەمبەرە) ، بەڵام حویەی کوڕی ئوختوب کە سەرۆکی هوزی بەنی نەظیر بوو هەر سوور بوو لەسەر جێ بەجێ کردنی پلانەکە.

لەم کاتەدا الله تعالی جبریل علیه السلام ی نارد وخەبەری دایە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ئەویش دەسبەجێ شوێنەکەی بەجێهێشت وپلانەکەیان ئاشکرابوو.

پاش ئەوە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) محەممەدی کوڕی مەسلەمەی نارد بۆ لایان و پێی وتن دەبێت شاری مەدینە چۆڵ بکەن و تەنها ١٠ ڕۆژ مۆڵەتتان هەیە و لەدوای ئەوە هەرکەس لە ئێوە ببینرێت لە ملی دەدرێت و دەکوژرێت.

ئەوە بوو جولەکەکان خەریکی خۆکۆکردنەوە و ئامادەکاری بوون بۆ دەرچون بەڵام گەورە مونافیقی شاری مەدینە عبدالله کوڕی ئوبەی کوڕی سەلول خەبەری بۆیان نارد کە لەشوێنی خۆیان بمێننەوە، ئەگەر دەریانکردن ئەوا ئێمەش لەگەڵتان دەردەچین وئەگەر شەڕیشتان کرد ئەوە هاوکاریتان دەکەین.

دوا بەدوای ئەوە جولەکەکان هەواڵیان ناردەوە بۆ پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) و وتیان ئێمە دەرناچین وهەرچیشت لەدەست دێ بیکە، دەستبەجێ پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) تەکبیرەی کرد وبەدوایدا هاوەڵەکانیش تەکبیرەیان کرد بۆ ئامادەبوونی جەنگ لەگەڵیان.

پاشان پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) سوپایەکی پێکهێنا و بەرەولایان بەرێکەوت و ئابلوقەیدان، بەڵام ئەوان چواردەوری قەڵاکەیان هەمووی دارخورما بوو کە یارمەتیەکی باش بوو بۆ جولەکەکان، ئەوەبوو پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) فەرمانی کرد هەموو ئەو دارخورمایانە ببڕنەوە.

هەربۆیە ترس ودڵەڕاوکێیەکی زۆر چوە دڵیانەوە، وەکاتێك مونافیقەکان ئەمەیان بینی ئەوانیش بەهەمانشێوە ترس دایگرتن و پاشەکشێیان کرد وخۆیان حەشاردا.

لەدوای ئەمە هەواڵیان نارد بۆ پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) گەر نەیانکوژن ئەوە لەشار دەردەچن ، ئیتر ئەوەبوو ڕێککەوتن لەسەر ئەوەی تەنها باری ووشترێك لەگەڵ خۆیان ببەن، وە هەموو چەکەکانیش دوای خۆیان جێبهێڵن ، پاشان چۆڵیان کرد وهەموو ماڵ و موڵك وباخ وبێستان وچەکەکانیان دەستی بەسەردا گیرا و دابەش کرا بەسەر فەقیرەکانی موهاجیرین.

ئەوە بوو هەمویان بەرەو شام بەڕێکەوتن تەنها چەند کەسێك نەبێت لە سەرکردەکانیان چوون بۆ قەڵای خەیبەر ولەوێ مانەوە .

ئەم ڕوداوە مێژوییە هەمووی لە سورەتی (الحشر) بەدرێژی باس کراوە.

پوختەی ڕوداوەکە ئەوەمان پێ دەڵێت کە هەڵسوکەوتی پێغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) وهاوەڵانی بەوجۆرە بوو لەگەڵ کافران و نەیارانی ئەم دینە.

ئایا لەم ڕۆژگارەدا کام سەرکردەی بەناو وەلی ئەمر کەمترین هەڵوێستی هەیە بەرامبەر کافران و لەپێش هەموویان جولەکە، نەك هەڵوێست بەڵکو ئێستا هەموو بوونە بە هاوپەیمانی یەهود ونەصارا، کە هەمان دەوری گەورە مونافیق عبداللەی کوڕی ئوبەی کوڕی سەلول دەبینن، خۆشیان بەشوێنکەوتەی ڕێبازی پێغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) دەزانن !!!
کۆمەڵێکی گومڕا ونەفامیش بەوەلی ئەمری موسوڵمانانیان دەزانن، بێ گومان بەناو موسوڵمانی ساویلکە و جاهیلیش بڕوایان پێدەکەن.

جەنگی خەندەق و جولەکەکانی بەنی قورەیظە .

لەم بەشەشدا سەرنجتان ڕادەکێشم بۆ یەکێك لە هەرە گرنگترین ڕوداوە مێژوییەکانی سەردەمی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) و چۆنێتی مامەڵەکردنی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) لەگەڵ نەیار و دوژمنەکانی، دوای ئەوەی هۆزی بەنی نەظیری جولەکە لە شاری مەدینە دەرکران ومالٚ وموڵکیان دەستی بەسەردا گیرا کە هەر وەکوو لە بەشی سەرەوە بابەتەکەماندا بەدرێژی باسمان کرد.

دوای تێپەڕ بوونی ساڵێك بەسەر ئەو ڕوداوە، کە دەکاتە ساڵی ٥ی کۆچی سەرکردەی هۆزی بەنی نەظیر(حویەی کوڕی ئوختوب)ی داخ لە دڵی دوژمنی الله کەهەر لە پلان داڕشتن بوو بۆ تۆڵە سەندنەوە، هەڵسا چوو بۆ شاری مەککە ولەوێ لەگەڵ موشریکەکانی قوڕەیش کۆ بوەوە و پلانێکی شەیتانی لەگەڵیان داڕشت بۆ هێرش کردنە سەر پێغەمبەری خوا (علیه الصلاة والسلام) وموسوڵمانان لە شاری مەدینە،

ئەوە بوو موشریکەکانی مەککە بە هاوپەیمانی لەگەڵ هۆزەکانی (کینانە، غەطەفان، تیهامە و خەڵکی نەجد) توانیان ١٠ هەزار چەکدار کۆبکەنەوەو بەرەو شاری مەدینە بەڕێکەوتن.

دوا بەدوای ئەوە (حویەی کوڕی ئوختوب) هات بۆ لای هۆزی بەنی قورەیظە کە قەڵاکەیان لەقەراغی شاری مەدینە بوو لەگەڵ سەرۆکی ئەو هۆزە کە(کەعبی کوڕی ئەسەد)بوو کۆبونەوە، داوای ئەوەی لێ کرد کە پاشگەز ببێتەوە لەو ڕێکەوتننامە وپەیمانی ئاشتیەی کەلەگەڵ پێغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) هەیانبوو، هەرچەندە لەسەرەتادا سەرۆکی هۆزی بەنی قورەیظە ڕازی نەبوو بەڵام لەدواییدا حویەی توانی ڕازی بکات پێی وت ئەگەر قورەیش وهۆزەکانی عەرەب گەڕانەوە و نەیانتوانی موحەممەد لەناو ببەن ئەوە منیش دێمە ناو شوراکەت ولەگەڵت دەبم و هەرچیەك بەسەر ئێوەهات بابەسەر منیش بێت، لەکۆتایدا هۆزی(بەنی قورەیظە)ش هەروەکوو دوو هۆزەکەی پێش خۆیان پەیمانی خۆیان شکاند .

دوای ئەوەی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) هەواڵەکەی بیست و بەپلانەکەیانی زانی، هەر بۆیە سوپایەکی ٣ هەزار چەکداری ئامادەکرد و سوپاکەی بردە پێشی(چیای سیلەع)کە بەدرێژایی چیاکە و بەدرێژی چەند کیلۆمەترێك خەنەکیان لێدا بەڵام خەندەقێکی قووڵ کە ئیتر سوپای دوژمن نەتوانێت بپەڕنەوە ئەمدیوی خەندەقەکە، هەر دوای ئەوەی سوپای قورەیش وکافرەکان نزیك بوونەوە لە شاری مەدینە بەهۆی خەنەکەکانەوە نەیانتوانی بپەڕنەوە ونزیك بنەوە لە سوپای موسوڵمانان.

لە هەمان کاتەدا و دوای گەیشتنی سوپای قورەیش وکافرەکان هۆزی بەنی قورەیظەش پەیمانیان شکاند ویستیان یارمەتی وهاوکاری بنێرن بۆ سوپای موشریکەکان، ئەم هەواڵەگەیشتەوە بە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) بۆیە ئەویش هەردوو هاوەڵی بەڕێز (سەعدی کوڕی موعاذ و سەعدی کوڕی عوبادە) الله لێیان ڕازی بێت ناردنی بۆلای هۆزی بەنی قورەیظە تاوەکوو بەبیریان بهێننەوە کەئەوان لەپەیمانی ئاشتیدان لەگەڵ پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) بەڵام ئەوان زۆر بە ناشرینی وبێ شەرمانە ئینکاریان کرد و بەجنێو وقسەی ناشرین

وەڵامیان دانەوە وتەنانەت قسەشیان بە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) وت.

هەر بۆیە پێغەمبەریش (علیه الصلاة والسلام) بەشێکی لە سوپاکەی بەسەرکردایەتی سەعدی کوڕی ئەبی وەقاص نارد بۆ ڕێگری کردن لە هۆزی بەنی قورەیظە تانەتوانن بگەن بەهانای سوپای موشریکەکان، ئیتر سوپای موشریکەکان هیچ ڕێگەچارەیەکیان نەبوو بۆ شەڕکردن ونزیکەی مانگێك بەو شێوەیە لەودیوی خەندەقەکە مانەوە هیچ شەڕێك نەکرا جگە لە تیرهاویشتن نەبێت ، تائەوە بوو بەهۆی یەکێك لەو تیرانەوە سەعدی کوڕی موعاذ بە بریندار دەکرێت وپاشان شەهید دەبێت.

بەدرێژایی ئەم ماوەیە سوپاکەی قورەیش زۆر هیلاك و ماندوو بوون لە چاوەڕوانی و الله تعالی ناکۆکی خستە نێوان ئەوان ویەهودەکانی بەنی قورەیظەوە بەهۆی پیاوێکەوە بەناوی (نوعەیمی کوڕی مەسعود) لەناو سوپای موشریکەکان بوو کە لە بنچینەدا موسوڵمان بوو بەنهێنی هاتبوو بۆلای پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) و پیغەمبەریش چەند ئامۆژگاریەکی کرد وتوانی ئەو ناکۆکیە بکاتە نێوانیانەوە ،

لە هەمان کاتدا الله تعالی بایەکی زۆر سارد وبەهێزی هەڵکرد ئیتر سوپای موشریکەکان لە توانایان نەما و(ابوسوفیان) کە سەرکردەیان بوو بڕیاری پاشەکشە وگەڕانەوەی دا.

سوپای موسوڵمانانیش تەکبیرەیان کرد وبەسەربەرزی گەڕانەوە ناو شاری مەدینە، لەوکاتەدا کە نوێژی نیوەڕۆیان دەکرد جبریل علیه السلام هات بۆلای پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) و پێی فەرموو بۆ چەکەکانتان داناوە ئیشارەتی کرد کەبەڕێ کەون بۆلای بەنی قورەیظە ونوێژی عەسر بەرنە ئەوێ، هەر بۆیە سوپای موسوڵمانان گەیشتنە لای قەڵاکەیان و ئابڵوقەیان دا.

نزیکەی پانزە ڕۆژ بەو شێوەیە مانەوە دواتر سەرۆکەکەیان کەعبی کوڕی ئەسەد ناچار بوو هات و تەسلیم بوو بە حوکمی الله، پێغەمبەریش (علیه الصلاة والسلام) پرسی بە سەعدی کوڕی موعاذ کرد پێش ئەوەی شەهید بێت کە چی حوکمێکیان بەسەردا بدەین ئەویش لەوەلامدا وتی حوکمی کوشتن،

پاشان ئایەتی قورئان دابەزیە خوارەوە و حوكمەكەی سەعدی كوڕی موعاذی پەسەند كرا حوكمەكە جێبەجێ كرا بەسەریان و هەموو پیاوەكانیان هۆزی بەنی قورەیظە سەربڕان وئافرەت ومنداڵەكانیشیان بە سەبایا گیران ومالّو موڵك وزەوی وبێستانیشیان بوو بە غەنیمە.
حوكمی سەربڕینەكەشیان لەناو بازاڕی شاری مەدینە جێبەجێ كرا، دوای ئەوەی خەندەقێكی گەورەیان ئامادە كرد وپۆل پۆل هێنانیان بۆ ئەوێ و لەملیان درا كە نزیكەی ٨٠٠ كەس دەبوون لەوانەی كە حوكمەكەیان بەسەردا جێبەجێ كرا، هەر كوڕێك باڵغ بوایە حوكمەكە دەیگرتەوە، لە ڕیوایەتێكی دیكە كە ابو داوود هێناویەتی بە سەنەدێكی صەحیح هەر نێرینەیەك توكی بنباڵی هەبوایە سەریان دەبڕی و حوكمەكەی لەسەر جێبەجێ دەكرا .

ئەم ڕوداوەی باسمان كرد چیرۆكێكی خەیاڵی نیە بەڵكوو ڕوداوێكی ڕاستەقینەیە لە ژیانی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕویداوە، لە سورەتی الأحزاب لە قورئان بە درێژی باس كراوە ، هەروەها لە چەندین فەرمودەی صەحیح سەروەرمان باسی كردوە،

ابن کثیر لە (البدایة والنهایە)دا دەیگێڕێتەوە ، هەروەها ئیمامی ذەهەبی لە (سیر اعلام النبلاء) باسی کردوە ، بەڵام لەبەر ئەوەی بابەتەکە زۆر درێژ نەبێت ئایەت وفەرمودەکانمان نەنوسیوە .

لێرەدا سەرنجتان ڕادەکێشم بۆ خاڵێکی گرنگ:

باشە ئەگەر ڕوداوێکی هاوشێوەی لەم جۆرە لەم سەردەم وزەمانەدا ڕوودات، خەڵکی کاردانەوەیان چۆن دەبێت؟؟ بەتایبەتیش بەناو موسوڵمانی عەلمانی وحیزبی ومەدخەلی ومەلای ئەوقاف !!

ئایا قبوڵی ئەوەیان دەکرد کە هۆزێك لەبەر شکاندنی پەیمان لەلایەن سەرۆکەکەیانەوە هەموویان لەملیان بدرێت وبکوژرێن ؟؟

یان یەك بەیەکیان ئیدانە وسەرکۆنەیان دەکرد بۆ ڕازی کردنی کوفر و شیرك لەخۆیان !!! جا موسوڵمانی ساویلکە کەمێك بەخۆتدا بچۆرەوە وبزانە حەقیقەتی دینەکەت چۆنە، دینی ئیسلام وەکوو خۆی بناسە نەك لە ڕاگەیاندنی عەلمانی و مەلای گومڕاو سەرلێشێواو وەریگریت .

دووبارەی دەکەمەوە ئەم دینە دینی ئاشتی وڕەحمەتە بۆ ئیمانداران، لەهەمان کاتدا دینی تۆڵەسێنەر و بەزەبرە بۆ نەیاران و دوژمنانی.

نموونەی سێیەم: جەنگی بەدر ومێژویەك پڕ لە سەروەری و عیززەت و شکۆ .

لەم بەشەدا سەرنجتان ڕادەکێشم بۆ جەنگیکی مێژوویی کە بەهۆیەوە عیززەت و شکۆی ئیسلام و موسولْمانان بینرا و هێزی الله تعالی بۆ هەموو نەیارانی ئەم دینە گەورەیە دەرکەوت ، ئەویش جەنگی بەدرە .

دوای ئەوەی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) شاری مەککەی زێدی باب و باپیرانی بەجێهێشت وکۆچی کرد بۆ شاری مەدینە ولەوێ دەوڵەتی ئیسلامی دامەزراند ، بەشێکی زۆر لە موسوڵمانەکانی شاری مەککەش کۆچیان کرد ولەمەدینە نیشتەجێ بوون پاش ئەوەی زوڵم و ستەمێکی زۆریان لێ کرابوو وەهەروەها ماڵ وحاڵیان هەمووی دەستی بەسەردا گیرا بوو لەلایەن کافرەکانی قورەیشەوە ، بەڵام هەتا ئەو کاتەش ئیزنی ئەوەیان پێنەدرابوو لەلایەن الله تعالاوە کە جەنگ و قیتال بکەن دژی کافر وموشریکەکانی قورەیش،

لەم سەروبەندەدا الله تعالی ئایەتی بۆ دابەزاندن کە ئیتر کاتی ئەوە هاتوە دەبێت جەنگیان لەگەڵ بکەن ،(ئایەتی ٣٩ ی سورەتی الحج) بۆیە سەرەتا پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) دەستی بەئامادەکاری موسوڵمانان کرد تاوەکوو بەشێوازی پەروەردەیی و دەروونی رایانبهێنێت، بۆئەوەی لەوە تێبگەن کە ئەم جەنگ وقیتالە تەنها لە پێناوی الله دا دەکرێت نەك بۆ مەبەستێکی تر، ئەمەش بۆ ئەوەیە ئەو رووحە جیهادیە هەر بەبەرزی بمێنێتەوە لەناو ئوممەتدا تاقیامەت.

هەربۆیە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) پلانی ئەوەی دانا کە گورزی دارایی لە کافرەکانی قورەیش بدات ، کە پێشتر هەواڵی پێ گەیشتبوو کاروانی بازرگانی قورەیش لەشامەوە خەریکە دەگەڕێنەوە بەرەو مەککە و لەنزیك شاری مەدینەوە تێپەڕدەبن ،سەرۆکی کاروانەکە (ابو سوفیان)بوو بەسەدان ووشتریان پێ بوو ، تەنها ٤٠ کەسیی لەگەڵ بوو پارێزگاریان لە کاروانەکە دەکرد.

پاشان پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) سوپایەکی ئامادە کرد کە پێك هاتبوون لە ٣١٤ جەنگاوەر، ٢٣١ دانەیان لە ئەنصارەکان بوون و بەشەکەی دیکەشیان لە هاوەڵە کۆچکردوەکان بوو ، بۆ ئەوەی هێرش بکەنە سەر کاروانەکەی قورەیش، کەئەمەش خۆی لەخۆیدا هەم گورزێکی دارایی کوشندە بوو بۆ کافرەکا ن و لەلایەکی دیکەشەوە وەکوو قەرەبوویەك وابوو بۆ ئەو ماڵ و سامانەی کۆچکردوەکان کە دەستیان بەسەردا گیرابوو لە مەککە، کاتێك هەواڵ درا بە(ابو سوفیان)و بەمەی زانی دەستبەجێ هەواڵی نارد بۆ مەککە کە بەهانای کاروانەکەوە بێن، وەکاتێك هەواڵەکە گەیشتە مەککە و هەموو هۆزەکانی مەککە بەسەرۆکایەتی (ابوجهل) سوپایەکی گەورەیان کۆکردەوە کە پێکهاتبوو لە(هەزار) جەنگاوەر و دەستبەجێ بەڕێکەوتن بەرەو لای کاروانەکە، لەهەمان کاتدا سوپای موسوڵمانانیش بەڕێ کەوتن بەرەو لای(بییرەکانی بەدر) بەڵام ابو سوفیان بە پلانەکەی زانی وڕێگای کاروانەکەی گۆڕی، پاشان هەواڵی ناردەوە بۆ مەککە کە پێویست ناکات بێن لەبەر ئەوەی کاروانەکە ڕزگاری بوو.

بەڵام ابو جهل ڕازی نەبوو کە بگەڕێنەوە لەبەر ئەوەی پێیوابوو ئەگەر ئەم جارەش ڕزگاریان بێت ئەی بۆ جاری داهاتوو چی دەکەن؟، بۆیە بڕیاریدا کە بڕۆن بەرەو بەدر ولەوێ سێ ڕۆژ بمێنینەوە تاوەکو بیسەلمێنن بۆهەموو عەرەب کە کەس ناتوانێت بەرنگاری ئەوان بێتەوە.

بەڵام بەپشتیوانی الله سوپای موسوڵمانان پێش کافرەکان گەیشتنە بیرەکانی بەدر، پلانەکەشیان وابوو کە دەستبگرن بەسەر بییرە ئاوەکان پێش ئەوەی کافرەکان بگەنە ئەوشوێنە و لە ئاوەکە بەکاربێنن، بۆیە کاتێک سوپای قورەیش گەیشتنە بەدر بینیان سوپای موسوڵمانان بە سەرۆکایەتی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) لە وێن و لە ئامادەباشیدان بۆڕووو بەڕووبونەوە،
ڕۆژی ١٧ی ڕەمەزان بوو ساڵی ٢ی کۆچی هەردوو سوپاکە لەبەرامبەر یەکتریدا وەستاون، کەسێك لە کافرەکانی قوڕەیش بەناوی (الأسود بن عبدالأسد) زۆر تینوی بوو سوێندی خوارد یان دەبێت بڕوات بۆ لای بیرەکان و لە ئاوەکەی بخواتەوە ، یانیش دەیڕوخێنێت

بەسەر موسوڵمانەکاندا، لەو کاتەدا (حەمزەی کوڕی عبدالمطلب) الله لێی ڕازی بێت هەرلەوێ دەستبەجێ کوشتی و نەیهێشت لە ئاوەکە بخواتەوە، دوای ئەوە سێ کەس لە گەورە سەرکردەکانی قوڕەیش بە ناوەکانی (عوتبەی کوڕی ڕەبیعە وشەیبەی برای و وەلیدی کوڕی عوتبە) هاتن بۆ شەڕکردنی تاکە کەسی، پێغەمبەریش (علیه الصلاة والسلام) (حەمزی مامی وعەلی کوڕی ئەبی تاڵب و عوبەیدەی ئامۆزای) بۆ دەستنیشان کردن بۆ ڕوو بەڕووبونەوە لەبەرامبەر ئەو سێ کەسە، ئیتر بەفەزڵ ومنەتی الله تعالی هەرسێ کافرە قورەیشیەکەیان کوشت.

پاشان شەر و ڕوو بەڕووبونەوە دەستی پێکرد و پێغەمبەریش (علیه الصلاة والسلام) لەگەڵ ئەوەی کە خۆی شەڕی دەکرد بەبەردەوامیش دوعای دەکرد کە الله تعالی سەریانبخات بەسەر کافرەکاندا ، ئەوەبوو الله تعالی مەلائیکەی بۆ دابەزاندن لەگەڵ موسوڵمانەکان ودژی کافرەکان شەڕیان دەکرد هەروەکوو لەسەورەتی الأنفال باس کراوە، ئیتر دوای ئەوە کافرەکان شکان و٧٠ کەسیان لێ کوژرا و٧٠ کەسیشیان لێ بەدیل گیرا.

پوختە وگرنگی ئەم جەنگە لەم چەند خاڵەی خوارەوەدا باس دەکەین:

١. ئەو کەسانەی بەشداریان کرد لە موسوڵمان وکافرەکان لەم جەنگەدا زۆربەیان خزم وکەسی یەکتری بوون کە لەبەرامبەر یەك وەستابوون، بەڵام ئەوەی کە جیای کردبوونەوە بیروباوەڕیان بوو، بۆ نموونە ابو عوبیدەی کوڕی الجراح باوکی خۆی کوشت کەلەڕیزی کافرەکاندا بوو !!!

هەروەها ابو حوذیفەی کوڕی عوتبە خۆی موسوڵمان بوو بەڵام باوکی و براکەی و مامی کافر بوون و لەپێش چاوی خۆیدا کوژران ، هەروەها عومەڕی کوڕی خەتاب خاڵی خۆی کوشت وە چەندانی تریش .

٢. کاتێك جەنگەکە کۆتایی هات ابوجەهل بریندار بوو بەڵام عبداللەی کوڕی مەسعود الله لێی ڕازی بێت بەبریندار ی کوشتی، هەروەها ئومەییەی کوڕی خەلەف هەرچەندە خۆیدا بەدەستەوە و بەدیلی گیرا بەڵام بیلال ی حەبەشی الله لێی ڕازی بێت کوشتی.

٣. لەدوای جەنگەکە کاتێك دیلەکان سەرژمێری دەکران دوو کەسی تێدا بوو بەناوەکانی(النضری کوڕی حارث و عوقبەی کوڕی ئەبی موعیط) پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ئەمری کرد کە بیانکوژن ،

٤. کاتێك موسوڵمانان گەڕانەوە ناو شاری مەدینە پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) ڕاو بۆچونی ئەبوبەکر وعومەری کوڕی خەتاب الله لێیان ڕازی بێت وەرگرت لەسەر چۆنێتی مامەڵەکردن لەگەڵ دیلەکان ئەوەبوو ئەبوبەکر الله لێی ڕازی بێت پێشنیاری کرد کە ئازدیان بکەن بەرامبەر بڕە پارەیەکی زۆر، بەڵام عومەر الله لێی ڕازی بێت پێشنیاری کرد کە بکوژرێن، دواتر ئایەت هاتە خوارەوە کە دەبوایە بکوژرێن و بەدیل نەگیرێن (سورەتی الأنفال ئایەتی ٦٧،٦٨) ،

ئەگەر هەڵوێستەیەك بکەین لەسەر جەنگەکە و ڕوداوەکانی دوای جەنگەکە ئەوە بۆمان ڕوون دەبێتەوە کە ئەم دینە لەسەر عەقیدە و بیروباوەڕ وەستاوە خزمایەتی وکەسایەتی ناخوێنێتەوە هەرچەندە کەسی نزیکیشت بێت ، ئەگەر دوژمن وبەرهەڵستی دینەکەت بوو ئەوە دەبێت بەچاوی دوژمن سەیری بکەیت وخۆتی لێ بێبەری بکەیت

هەر وەکوو هاوەڵان و پێغەمبەر علیه (علیه الصلاة والسلام) کردیان، بەڵام با لەخۆمان بپرسین کێ لە ئێمە لەبەر خاتری دینەکەی وازی لە کەسە عەلمانی و بێ باوەڕ ومولحیدەکەی هێناوە خۆشیان بە شوێنکەوتەی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) دەزانین، ئەی کوا وەلاء و بەرائمان ؟؟؟

هەروەها یەکێکی تر لەو خاڵە گرنگانەی کە لەم جەنگەدا بۆمان دەر دەکەوێت ئەوەیە دیل کوشتن لە ئیسلامدا هەیە و ڕاستیەکی حاشا هەڵنەگرە ئەگەر بزانین ئەو دیلە کەسێکی دوژمنی سەرسەختی دینەکەت بوو، وەنابێت سڵ بکرێتەوە لە کوشتنی، بەڵام لەم سەردەمەدا ئەگەر حوکمێکی لەو جۆرە جێ بەجێ بکرێت دەبێت هەڵوێستی خەڵکی چۆن بێت؟؟

ئایا قبوڵی دەکەن یان هەموو بەرهەڵستی دەکەن و بەتیرۆریست ناو دەبرێت ، دەی ئەوە بە ئایەتی قورئان و هەڵوێستی پێغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) سەلمێنراوە.

بۆیە ئەمە ڕاستیە و وریابە نەکەویتە تاوان وگومانەوە لەلایەن نەیاران ودوژمنانی ئەم دینەوە و ئیسلام وەکوو خۆی بناسە.

بۆیە ئیسلام وەکوو خۆی بناسە و وەکوو خۆی وەریبگرە هەروەکوو الله تعالى دەفەرمووێت: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٢٠٨) البقرة،

واتا: ئەی ئەو کەسانەی کە باوەڕ و ئیمانتان هێناوە بچنە ناو ئیسلامەوە بە هەموو پایەکانیەوە و بەتواوی وەریبگرن وە دوای شوێن پێی شەیتان مەکەون، ئەو دوژمنێکی ڕوون وئاشکرای ئێوەیە دڵنیاشبە ئەگەر وانەکەیت ئەوە بیزانە کە ئیسلام و دینەکەت تەنها خۆ هیلاککردنە و هیچی تر، مەبە بەوەی کە الله تعالى پێیان دەفەرمووێت: (أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٨٥) البقرة،

واتا: باوەڕ و ئیمانتان بە هەندێك لە کتێبەکەی الله هەیە و ئیمانتان بە هەندێکی دیکەی نیە ئایا دەزانن سزای ئەو کەسانە چیە؟

تەنها سەرشۆڕی لە دونیا و لە قیامەتیشدا توندترین سزا و عەزابیان هەیە، الله تعالاش بێ ئاگا نیە لەوەی کە ئێوە دەیکەن.

هەربۆیە دەیڵێین و دەیڵێینەوە ئیسلام وەکوو خۆی وەرگرە .

فنسأل الله عز وجل أن يعجل فرج هذه الأمة اللهم أقم علم الجهاد واقمع أهل الزيغ والفساد وانشر رحمتك على العباد. يا من له الدنيا والآخرة وإليه المعاد وصلى الله وسلم وبارك على عبده ورسوله نبينا محمد وعلى آله وأصحابه أجمعين

